

DORIN POPESCU LA 80 DE ANI

Dorin Popescu este un arheolog cunoscut și apreciat în țară și în străinătate, care și-a dedicat arheologiei multe decenii din viață. Datorită fructuoasei sale activități științifice, ca și pentru înaltele sale calități umane, ne facem o plăcută datorie în a-l omagia cu prilejul împlinirii venerabilei vârste de 80 de ani și a celor 60 de ani de la începutul activității în cadrul Muzeului național de antichități.

Dorin Popescu s-a născut la 25 mai 1904, în comuna Făget, jud. Timiș. A făcut studiile secundare la Brașov, iar cele universitare la Facultatea de litere și filozofie din București (între anii 1921—1925), fiind elev al lui Vasile Pârvan. Datorită pasiunii depuse în munca sa a fost numit, încă din anul 1924, asistent la Muzeul național de antichități. După cîțiva ani a fost trimis la Paris, ca membru al Școlii române de acolo. Lucrarea sa de doctorat, intitulată *Epoca de bronz în Transilvania*, a fost susținută la București la 18 iunie 1932 și a primit calificativul „magna cum laude”.

În cadrul Muzeului național de antichități a ocupat funcțiile de șef de lucrări și mai tirziu pe aceea de consilier științific. Din 19 martie 1953 a fost director adjunct al MNA și din 1956 pînă în 1970 al Institutului de arheologie. În anul 1956 a fost ales membru corespondent al Institutului german de arheologie, iar din 1970 membru corespondent al Academiei de Științe Sociale și Politice a R. S. România. Dintre distincții menționăm și premiul „Vasile Pârvan” acordat în 1942 de către Academia Română.

Dorin Popescu a efectuat săpături arheologice în mai multe obiective din diverse epoci: Lechința (1925), Cunești (1930), Rovine și Șemlac (1943), Socodor (1948), Frumușani (1948), Vârșand (1949), Cristești (1950), Morești (1951). Din simpla înșirare a șantierelor pe care a lucrat, rezultă că a avut preocupări felurite, interesindu-l problemele mai multor epoci. Unele probleme ale epocii neolitice din sudul Munteniei l-au preocupat în urma săpăturilor din tellul de la Cunești, despre care a publicat un raport amănunțit (*Les fouilles de Cunești*, în *Dacia*, 5—6, 1935—1936, 1938, p. 109—120). Mai tirziu, după săpăturile de la Vârșand a văzut lumina tiparului studiul *Săpăturile de la Vârșand, 1949*, Materiale, 1956, p. 89—103, în care sînt prezentate observațiile referitoare la o așezare neolitică de tip Tisa, din vestul țării.

Din aceeași epocă datează un important mormint cu ocră din Dobrogea, analizat în studiul : „*La tombe à ocre de Casimcea (Dobrogea)*”, în *Dacia*, 7—8, 1937—1940, 1941, p. 85—91.

În deceniul al șaselea l-au preocupat și problemele perioadei de tranziție de la epoca neolitică la epoca bronzului și începutul acesteia din urmă, despre care a publicat un ciclu de patru studii, în care sînt sintetizate — în stadiul de atunci al cercetării — datele respective (*Asupra începuturilor epocii bronzului în România*, apărute în *SCIV*, 16, 1965, și 17, 1966).

O mare parte din activitatea sa științifică a fost dedicată studierii epocii bronzului de pe teritoriul României. Principala sa lucrare din acest domeniu o constituie teza de doctorat pe care, după unele completări firești, a publicat-o în 1944, sub titlul : *Die frühe und mittlere Bronzezeit in Siebenbürgen*. Este o lucrare amplă, importantă, cu conținut bogat, în care au fost sintetizate datele despre culturile din epoca bronzului din Transilvania. După un capitol, în care se face periodizarea culturilor din epocă, urmează o scurtă prezentare a epocii neolitice și eneolitice, iar în celelalte capitole sînt expuse și interpretate elementele specifice evoluției culturilor : Schneckenberg, Periam-Pecica, Tei, Otomani și Wietenberg. În alte două capitole sînt analizate categoriile de obiecte de bronz și de aur din epoca bronzului descoperite pe teritoriul Transilvaniei.

După cum am amintit problemele epocii bronzului au constituit o preocupare de durată a lui Dorin Popescu. Astfel, de exemplu între anii 1935—1941 a publicat trei studii despre diferite descoperiri. Aici vom menționa lucrarea : *Dépôt de bronzes de Apa*, în *Dacia*, 7—8, 1937—1940 (1941), p. 119—125, în care este adus la cunoștința specialiștilor și interpretat din punct de vedere istoric un important depozit de obiecte de bronz din perioada mijlocie a epocii bronzului.

Despre pătrunderea pe teritoriul Daciei a sciților și a celților a publicat cîteva studii : *Sciții în Transilvania* în *Transilvania*, 74, 3—4, Sibiu, 1943 și *Problema sciților din Transilvania în opera lui V. Părvan*, în *SCIV*, 9, 1958, 1, p. 9—38, despre celți : *Celții în Transilvania*, în *Transilvania*, 75, 8—9, Sibiu, 1944. La aceeași tematică se referă și lucrarea : *Le bracelet celtique à demi-ovale d'Uroiu (dép. de Hunedoara. Transylvanie)*, în *Dacia*, 9—10, 1941—1944, 1945, p. 183—188. În plus, a redactat paragraful referitor la pătrunderea celților pe teritoriul Daciei, din sinteza *Istoria României*, I, București, 1960, p. 232—237.

Dorin Popescu a studiat și analizat cu pasiune și probleme privind descoperirile de obiecte de argint și de aur din preistoria țării noastre. Rezultatele cercetărilor sale sînt publicate sub forma mai multor studii, din care amintim : *Objets de parure gëto-dace en argent*, în *Dacia*, 7—8, 1937—1940, 1941, p. 183—202 ; *Nouveaux trésors gëto-daces en argent*, în *Dacia*, 11—12, 1945—1947, 1948, p. 35—69 ; *Noi considerații asupra prelucrării argintului în Dacia*, în *Studii și referate*, I, 1954, p. 89—104 ; *Le trésor dace de Sincrăieni*, în *Dacia*, NS, 2, 1958, p. 157—206, apoi *Prelucrarea aurului în Transilvania înainte de cucerirea romană*, în *Materiale*, 2, 1956, p. 196—250.

S-a interesat și de unele probleme ale monetăriei geto-dacice (de ex. : *Le trésor de monnaies „daces” de Tulgheș*, în *Dacia*, 9—10, 1945, p. 201—229), ca și de podoabele din categoria fibulelor din care a descris pe cele aflate în colecția Muzeului național de antichități, datînd din diferite epoci (*Fibeln aus dem Nationalmuseum für Altertümer in Bucarest*, în *Dacia*, 9—10, 1945, p. 485—505).

Ca urmare săpăturilor de la Morești a analizat și publicat un studiu amănunțit despre o necropolă gepidică descoperită acolo (*Das gepidische Gräberfeld von Morești*, în *Dacia*, N.S., 18, 1974, p. 189—238).

Între colegii de breaslă este unanim apreciat pentru calitățile sale sufletești și iubit pentru umanismul care îi însoțește activitatea. De aceea, în încheiere, îi urăm cu toată căldura multă sănătate și încă mulți ani.

Eugen Comșa